

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від _____ 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Розпорядження корпоративними правами
Викладач (-і)	Сіщук Ліліана Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	+38 (099) 705 – 63 – 79
Е-mail викладача	liliana.sishchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також передбачена можливість консультацій шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових проектів, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є наукова доктрина і сукупність нормативно-правових актів вітчизняного та зарубіжного корпоративного законодавства, що регулюють відносини, які виникають при розпорядженні корпоративними правами учасників юридичних осіб корпоративного типу. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Правова характеристика корпоративних прав та особливості розпорядження ними. Змістовий модуль 2. Правові способи розпорядження майновими корпоративними правами. Розпорядження корпоративними правами є одним з правових інститутів, що регулює сукупність відносин з володіння, користування, управління, набуття та відчуження корпоративних прав учасників юридичних осіб корпоративного типу. Оборотоzdатність корпоративних прав є важливою складовою економічного розвитку України, що зумовлює введення на ринок інвестиційного капіталу та розпорядження ним з метою отримання прибутку та розширення бізнесу у вітчизняному фінансовому середовищі. Необхідність вивчення зазначеної навчальної дисципліни зумовлено рядом правових та економічних чинників ведення підприємницької діяльності в Україні, а саме: визначати корпоративні права як єдиний оборотоzdатний об'єкт цивільних прав; розкрити правові механізми реалізації корпоративних прав в цивільному обороті; окреслити правові інструменти впливу на здійснення корпоративних прав з метою виникнення довіри іноземних та вітчизняних інвесторів до вітчизняних підприємницьких юридичних осіб та підвищення їх ділової репутації в конкурентному середовищі. Вагомість знань із дисципліни «Розпорядження корпоративними правами» зростає також в умовах посиленої адаптації вітчизняної правової системи до стандартів Європейського Союзу. Тому потреба наявності у вітчизняній юриспруденції висококваліфікованих фахівців із корпоративного права є безумовною. Основними джерелами цієї навчальної дисципліни виступають: Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про	

товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про міжнародне приватне право», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про інститути спільного інвестування», «Про споживчу кооперацію», «Про банки і банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», «Про депозитарну систему України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про фермерське господарство», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та низка інших законів та підзаконних нормативних актів.

Навчальна дисципліна «Розпорядження корпоративними правами» є складовою частиною підготовки фахівців з поглибленим знанням корпоративного права та управління. Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студентів системні і комплексні знання стосовно визначення підстав і способів виникнення (набуття) корпоративних прав, особливостей управління корпоративними правами, порядку здійснення корпоративного інвестування, способів розпорядження корпоративними правами на підставі договорів тощо. Засвоєння відповідних знань забезпечить формування у студентів навиків щодо надання правової оцінки ефективності застосування тих чи інших способів розпорядження корпоративними правами у практичній сфері, застосування відповідних принципів корпоративного інвестування в умовах ведення бізнесу, розроблення (вдосконалення) договірних конструкцій, предметом яких є корпоративні права учасників юридичних осіб корпоративного типу, надання юридичної кваліфікації відносинам, що складаються з приводу розпорядження корпоративними правами та застосування норм законодавства, що визначають способи розпорядження корпоративними правами на практиці.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування і поглиблення знань про поняття та зміст корпоративних прав, про розуміння корпоративних прав як об'єкта цивільного обороту, про розкриття сутності форм корпоративних прав, про підстави та способи розпорядження корпоративними правами з урахуванням окремих організаційно-правових форм юридичних осіб корпоративного типу, про колізії правового регулювання з питань розпорядження корпоративними правами та здійснення порівняльно-правового аналізу з нормативними положеннями зарубіжного законодавства.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування в студентів розуміння поняття корпоративних прав як єдиного об'єкта цивільного обороту, засвоєння знань про особливості розпорядження корпоративними правами учасників окремих організаційно-правових форм юридичних осіб корпоративного типу, формування навиків щодо практичного застосування норм законодавства, що визначають порядок та способи розпорядження корпоративними правами.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

здатність застосовувати закони формальної логіки та абстрактного мислення при аналізі наукових концепцій та норм чинного законодавства і судової практики;

здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях з питань розпорядження корпоративними правами учасниками юридичних осіб корпоративного типу;

здатність до володіння навичками ділового спілкування на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової правничої термінології;

здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних

мотивів;

здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу норм корпоративного законодавства України.

Фахові компетентності:

здатність застосовувати в професійній діяльності положення вітчизняного корпоративного законодавства України та рекомендації і узагальнення судової практики з корпоративних спорів;

здатність до здійснення дослідницької діяльності на основі знання та критичного аналізу правових проблем розпорядження корпоративними правами в юридичних особах корпоративного типу, вміння обирати оптимальні методи дослідження, обробляти результати досліджень, аналізувати їх з урахуванням актуальних наукових і практичних джерел у сфері корпоративного права;

компетентність у загальнотеоретичних проблемах розкриття сутності суб'єктивного корпоративного права, питаннях нормотворення та правозастосування, глибоке розуміння принципу верховенства права та проблем його реалізації в Україні;

обізнаність щодо проблем гармонізації корпоративного законодавства України із законодавством ЄС;

здатність розробляти нормативно-правові акти, зокрема, локального характеру;

здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, вміння реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти;

здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в конкретних сферах юридичної діяльності;

здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення.

Програмні результати навчання:

здатність демонструвати знання та розуміння основних етапів становлення і розвитку корпоративного права і корпоративного законодавства України;

здатність демонструвати знання та розуміння проблематики реалізації корпоративних прав учасників юридичних осіб корпоративного типу, механізму здійснення переважних прав учасників юридичних осіб корпоративного типу;

здатність демонструвати знання та розуміння специфіки застосування правочинів у сфері здійснення господарської діяльності корпорацією, сутності корпоративних правочинів (щодо управління корпоративними правами);

здатність складати договори, якими опосередковуються відносини у сфері обігу корпоративних прав та їх тлумачити;

здатність складати цивільно-правові договори та їх тлумачити;

здатність правильно визначати природу правового спору та спосіб його альтернативного вирішення;

здатність кваліфіковано застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях у сфері розпорядження корпоративними правами учасників юридичних осіб корпоративного типу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
2	081 Право	1	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Змістовий модуль 1. Правова характеристика корпоративних прав та особливості розпорядження ними			
Тема 1. Поняття і зміст корпоративних прав		-	6
Тема 2. Підстави та способи виникнення (набуття) та припинення корпоративних прав		-	8
Тема 3. Первинні способи виникнення корпоративних прав		2	6
Тема 4. Управління корпоративними правами		2	4
Тема 5. Значні правочини та правочини, щодо вчинення яких є заінтересованість		-	4
Тема 6. Здійснення корпоративного інвестування		2	4
Змістовий модуль 2. Правові способи розпорядження майновими корпоративними правами			
Тема 7. Розпорядження корпоративними правами акціонерів акціонерного товариства		2	4
Тема 8. Розпорядження корпоративними правами учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю		2	4
Тема 9. Розпорядження корпоративними правами учасників повного та командитного товариств		-	6
Тема 10. Розпорядження корпоративними правами членів виробничого кооперативу та інших юридичних осіб корпоративного типу		-	8
Тема 11. Спадкування корпоративних прав		2	2
Тема 12. Застава корпоративних прав		-	4
ЗАГ.:		12	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №6 від 25 червня 2020 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/03/Положення-про-оцінювання-студентів-у-ННІОІ.pdf</i>		
Вимоги до письмових робіт	Вивчення навчальної дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі.		

	На контрольну роботу виноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 1 коротке запитання нормативного змісту, яке оцінюється в 5 балів, 2 терміни, які оцінюються в 5 балів сукупно. Максимальний бал за контрольну роботу становить 20. За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/навчально-методичні-матеріали/
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 45 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 9, заокруглена до цілого. Система оцінювання семінарських занять визначена п. п. 4.6.1., 4.6.2. Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Кількість балів, яка є умовою допуску студента до підсумкового контролю становить 25 балів за результатами семінарських занять та написання модульної контрольної роботи.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік – проводиться в письмово-усній формі шляхом з'ясування опанування здобувачем загальних та фахових компетентностей. Залік охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Заліковий білет передбачає два питання теоретико-практичного характеру, термінологічне та практичне завдання. Два питання теоретичного і описового характеру оцінюються у 30 балів – по 15 балів за кожне питання, одне практичне завдання оцінюється у 15 балів. Термінологічне завдання охоплює визначення трьох понять, що оцінюється у 5 балів сукупно. Зміст залікового білету затверджується на засіданні кафедри цивільного права. Максимальний бал за залік – 50 балів. Отриманий в результаті здачі заліку бал заноситься у відомість успішності, додається до балів за семінарські заняття та за індивідуальну роботу.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента) – Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/op-магістр/навчально-методичні-матеріали/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Здійснення та захист корпоративних прав в Україні (цивільно–правові аспекти): Монографія / Луць В. В., Васильєва В. А., Калаур І. Р., Кашина О. В., Кобецька Н. Р., Саракун І. Б.; за заг. ред. В. В. Луця. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 320 с.

2. Зеліско А. В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 445 с.

3. Зозуляк О. Непідприємницькі юридичні особи як суб'єкти цивільного права: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Тернопіль: Підручники і посібники. 2017. 432 с.

4. Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В. А., Ковалишин О. Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.

5. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О. Р.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.

6. Корпоративне право України: підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010, 384 с.

7. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.

8. Бакалінська О. О. Правове регулювання доброчесної конкуренції в Україні: монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2014. 374 с.

9. Кот О. О. Проблеми здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав: дис. на

здобуття наук. ступ. доктора юрид. наук: 12. 00. 03. Київ, 2017. 550 с.

10. Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. Монографія. За заг. ред. академіка НАПрН України О. П. Крупчана; наук. ред. А. Б. Гриняк. К., 2017. 334 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику:

1. Сіщук Л. В. Розпорядження корпоративними правами: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 1-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право» спеціалізації «Корпоративне право». Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 63 с.

2. Сіщук Л. В. Розпорядження корпоративними правами: методичні вказівки для самостійної роботи магістрантів 1-го курсу денної форми навчання спеціальності «Право» спеціалізації «Корпоративне право». Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018. 62 с.

<https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/navchально-metodichni-materiالي/>

Викладач _____ доц. Л. В. Сіщук